

Протокол № 1-05-2-01
засідання Комітету з премії імені Івана Франка
у галузі інформаційної діяльності

02.07.2026

м. Київ

Головуючий: Наливайко О., Голова Комітету з премії імені Івана Франка у галузі інформаційної діяльності (далі – Комітет);

Присутні:

Голова Комітету – Наливайко О., Голова Держкомтелерадіо;
Заступник голови Комітету – Червак Б., перший заступник Голови.

Члени Комітету:

Головченко Г., начальник управління інформаційної політики
Держкомтелерадіо;

Санін О., віцепрезидент Національної академії мистецтв України, член-кореспондент НАМ України;

Хименко О., керівник експертної групи з питань державної атестації
директорату розвитку науки Міністерства освіти і науки України.

Табаченко А., головний редактор головної редакції випуску та художнього
фонду творчого об'єднання «Радіо «Культура».

Відсутні:

Ободович О., начальник управління стратегічних комунікацій та популяризації
України у світі Держкомтелерадіо;

Гальченко С., заступник директора з наукової та видавничої діяльності
Інституту літератури імені Т.Г. Шевченка НАН України;

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Про заходи, здійснені Держкомтелерадіо з метою забезпечення роботи
Комітету.

2. Про визначення лауреата премії імені Івана Франка у галузі
інформаційної діяльності (далі – Премії) у номінації «За кращу публікацію у
друкованих засобах масової інформації».

3. Про визначення лауреата премії в номінації «За кращий твір у
телевізійній сфері».

4. Про визначення лауреата Премії в номінації «За кращий твір у
радіомовній сфері».

5. Про визначення лауреата Премії в номінації «За кращу наукову роботу в
інформаційній сфері».

1. СЛУХАЛИ:

Наливайко О. відкрив засідання Комітету та доповів, що присудження
Премії відбувається щорічно до дня народження Івана Франка – 27 серпня.
Премія в розмірі 10-ти тисяч гривень присуджується в 4-х номінаціях.

Для забезпечення роботи Комітету проведено необхідні організаційні заходи щодо інформування громадськості про початок прийому творів на здобуття Премії. Докладніше про організацію роботи цього річного Комітету з Премії запросив поінформувати начальника управління інформаційної політики Головченка Г.

Головченко Г. повідомив, що інформацію про прийом творчих робіт на здобуття Премії було оприлюднено на офіційному вебсайті Держкомтелерадіо, надіслано до Національної спілки журналістів України, Національної спілки письменників України, інших громадських організацій, АТ «Національна суспільна телерадіокомпанія», обласних військових адміністрацій, до закладів вищої освіти.

Прийом творів на здобуття Премії тривав з 1 березня до 1 травня.

Цього року на здобуття премії подано 15 творів:

- у номінації «За кращу публікацію у друкованих засобах масової інформації» надійшло 5 творів;
- у номінації «За кращий твір у телевізійній сфері» – 6 робіт;
- у номінації «За кращий твір у радіомовній сфері» – 1 робота;
- у номінації «За кращу наукову роботу в інформаційній сфері» – 2 роботи.

Звернув увагу членів Комітету, що серед претендентів на здобуття Премії є Зінченко Олександр, автор документального фільму «Якби Чорновіл. Кращий сценарій для України», якому у 2023 році вже присвоєно звання лауреата Премії. Відповідно до вимог пункту 4 Положення про Премію повторно Премія може присуджуватися не раніше ніж через 5 років після попереднього присудження. Запропонував врахувати цей факт під час обговорення та голосування.

ВИСТУПИЛИ:

Наливайко О. зазначив, що фільм «Якби Чорновіл. Кращий сценарій для України» – це чудова робота, але вимоги Положення є незаперечними. Вніс пропозицію не розглядати твір, що надійшов з порушеннями вимог Положення про Премію.

УХВАЛИЛИ:

Шляхом відкритого голосування визначилися не розглядати фільм Олександра Зінченка «Якби Чорновіл. Кращий сценарій для України» як твір, що надійшов на конкурс з порушенням вимог Положення про Премію (за – 6 голосів, проти – 0, утримались – 0).

2. СЛУХАЛИ:

Наливайко О. запросив членів Комітету до обговорення робіт і визначення лауреата у номінації «За кращу публікацію у друкованих засобах масової інформації».

ВИСТУПИЛИ: **Наливайко О.** озвучив пропозицію члена Комітету Гальченка С., який у цій номінації пропонує підтримати Дацюк Г. за книгу «Світло повертається». Пропозиції члена Комітету Гальченка С. взято до відома.

Хименко О. зазначив, що подані на конкурс роботи якісні і професійні, однак, на його думку, не відповідають назві номінації. Книга не є засобом масової інформації. Деякі статті були оприлюднені в ЗМІ у 2022 році. Книга Дацюк Г. «Світло повертається» – це збірник творів, опублікованих у друкованих засобах масової інформації, але ж це книга. Звернув увагу на матеріал Туманової М. «Справу життя Анатолія Лупиноса, боротьбу за незалежну Україну, продовжують два його сини – Іван і Микола». Хименко О. наголосив, що варто внести зміни до Положення про Премію. Це дасть право висувати книги в цій номінації.

Червак Б. зауважив, зараз вживають термін не «засоби масової інформації», а «медіа». Поняття «медіа» більш широке. Підтримав необхідність внесення змін до Положення про Премію.

Табаченко А. звернув увагу на матеріал Туманової Марини «Справу життя Анатолія Лупиноса, боротьбу за незалежну Україну, продовжують два його сини – Іван і Микола». Водночас відзначив, що книга Дацюк Г. «Світло повертається» містить статті, оприлюднені в медіа.

Головченко Г. також зазначив, що це добірка нарисів, есеїв, замальовок, оприлюднених у різні роки в медіа, яка вийшла друком у 2025 році. Наразі необхідно враховувати вимоги Закону України «Про медіа».

Табаченко А. підтримав творчий доробок Галини Дацюк як справжню живу актуальну багатогранну публіцистику.

Наливайко О. підтримав пропозицію Хименка О. про необхідність внесення змін до Положення про Премію.

УХВАЛИЛИ:

Шляхом відкритого голосування дійшли згоди про присудження премії імені Івана Франка у галузі інформаційної діяльності у номінації **«За кращу публікацію у друкованих засобах масової інформації»** Галині Дацюк за книгу «Світло повертається» (за – 5 голосів, проти – 0, утримались – 1).

3. СЛУХАЛИ:

Наливайко О. запросив членів Комітету до обговорення творів і визначення лауреата в номінації **«За кращий твір у телевізійній сфері»**.

ВИСТУПИЛИ:

Наливайко О. Озвучив пропозицію члена Комітету Гальченка С., який у цій номінації пропонує підтримати Штемпель Аліну-Ангеліну за документальний фільм «Живий. Тарас Матвій». Це студентська робота, яка безумовно заслуговує на увагу.

Табаченко А. Серед представлених робіт, які всі цікаві, беззаперечним лідером є документальний фільм творчого колективу: Макарова Юрія, Ладижця Володимира, Моргунець-Ісаєнко Олесі, Синчука Романа «Будапешт. Бомба під незалежність» – чудовий твір, що відповідає всім стандартам сучасної телепубліцистики. У фільмі порушена тема, яка особливо сьогодні не дає спокою українцям, розкрито причини, чому сталося саме так, а не інакше. Творчою командою вдало застосовано всі зображувальні та вербальні засоби,

органічно підібрано відеоматеріали, задіяно цінні архівні зйомки. Створено всі умови для створення Суспільного мовлення, для того, щоб з'явилися самі такі роботи.

Наливайко О. зауважив, що цьогоріч подано три високопрофесійні роботи Суспільного мовника.

Хименко О. підтримав пропозицію Табаченка А. щодо відзначення фільму «Будапешт. Бомба під незалежність». Водночас звернув увагу і на творчий проєкт «Українська література сільська? Ні» Котубей-Геруцької Олесі.

Санін О. підтримав пропозицію Табаченка А. щодо присудження Премії авторам фільму «Будапешт. Бомба під незалежність». Відзначив також оригінальний фільм Мули Володимира «Гра на перехоплення». Запропонував нагородити Володимира Мулу заохочувальною відзнакою за актуальність, професіоналізм.

Наливайко О. підтримав пропозицію Саніна О. та поінформував, що автору фільму «Гра на перехоплення» буде вручено Подяку Держкомтелерадіо.

УХВАЛИЛИ:

Шляхом відкритого голосування висловилися за присудження премії імені Івана Франка у галузі інформаційної діяльності у номінації **«За кращий твір у телевізійній сфері»** авторам фільму «Будапешт. Бомба під незалежність» **Макарову Юрію, Ладичцю Володимиру, Моргунець-Ісаєнко Олесі, Синчуку Роману** (за – 6 голосів, проти – 0, утримались – 0).

4. СЛУХАЛИ:

Наливайко О. запросив членів Комітету до обговорення творів і визначення лауреата в номінації **«За кращий твір у радіомовній сфері»**.

ВИСТУПИЛИ:

Наливайко О. озвучив пропозицію Гальченка С. не присуджувати Премію в цій номінації, оскільки подано лише одну твору роботу – документальний проєкт «Як ми дорослішали? Революції, які нас змінили» авторського колективу – Чаплінська Юлія, Люта Марина, Алексеєнко Анастасія.

Червак Б. зауважив, що подана радіоробота хороша, цікава, її автори дійсно порушили проблему державотворення.

Табаченко А. поінформував, що Суспільне радіо могло подати більше творів, але через солідарність не хотіло створювати конкуренцію між своїми ж колегами. На жаль, інші мовники не зголосилися взяти участь у конкурсі. Такий прецедент вперше в історії проведення конкурсу.

На думку Табаченка А., якби взяли участь інші радіороботи, то документальний проєкт «Як ми дорослішали? Революції, які нас змінили» став би лідером. Відзначив професійний рівень роботи, актуальну тему твору, живі голоси учасників, знакові постаті спікерів. Зазначив, що окремо порушено проблему розвитку та трансформації медіа, висвітлюється вплив революційних подій на рівень свободи слова в Україні. Створення Суспільного мовлення -

одна з перемог Революції Гідності. Табаченко А. вніс пропозицію підтримати авторів цього проекту.

Санін О. зазначив, що документальний проект «Як ми дорослішали? Революції, які нас змінили» гідний Премії. Зауважив, що є такий аудіальний жанр як «подкаст», його варто теж розглядати в рамках конкурсу. Закликав інших радіомовників брати участь у конкурсі.

Червак Б. відповів, що при внесенні змін до Положення про Премію врахують це зауваження. Зауважив, що подана радіоробота цікава, високого рівня, і створила б конкуренцію іншим творам. Те, що вона єдина в номінації, на думку Червака Б., не є приводом не присуджувати Премію її авторам.

Табаченко А. зауважив, що Положення про Премію не містить вимоги щодо відхилення твору, якщо він єдиний в номінації.

Решта членів Комітету підтримали його пропозицію.

Наливайко О. запропонував усе-таки розглянути зазначену радіороботу.

УХВАЛИЛИ:

Шляхом відкритого голосування присудити премію імені Івана Франка у галузі інформаційної діяльності у номінації «**За кращий твір у радіомовній сфері**» авторам твору «Як ми дорослішали? Революції, які нас змінили» – **Чаплінській Юлії, Лютій Марині, Алексеєнко Анастасії.**
(за – 6 голосів, проти – 0, утримались – 0).

5. СЛУХАЛИ:

Наливайко О. запросив до обговорення робіт і визначення лауреата в номінації «**За кращу наукову роботу в інформаційній сфері**».

ВИСТУПИЛИ:

Хименко О. зауважив, що конкурсна робота Костя Степана «Антиукраїнський Голодомор 1932-1933 років: причини і наслідки, уроки і медійний дискурс» – це навчальний посібник. Ця наукова робота досліджує певну історичну тему, а не процеси в інформаційній сфері. За формальними ознаками номінації більше відповідає науково-аналітичний звіт Чернявського Сергія «Медіаландшафт друкованих медіа в Україні 2024. Вплив війни Росії в Україні на друковані медіа в Україні». Однак це скоріше статистика з елементами аналітики, тому, на його думку, наукова робота Костя Степана більш масштабна, знакова. Тож віддає перевагу роботі Костя С.

Санін О. зазначив, що часто межа між навчальним посібником і науковим виданням доволі тонка, оскільки через складність випуску у світ саме наукового видання, такі роботи іноді мають формальний статус навчальних посібників. По суті це наукові роботи.

Червак Б. зауважив, що твори на тему Голодомору як геноциду українського народу доволі часто відзначалися журналістськими преміями. Однак у роботі Костя Степана досліджуються нові факти та причинно-наслідкові зв'язки, а також такий аспект як висвітлення трагічних подій у тогочасних медіа. Навіть за формальними ознаками в посібнику є розділ

«Журналістика і Голодомор» та досліджено концептуальні засади медійного дискурсу Голодомору.

Табаченко А. зазначив, що робота Сергія Чернявського – це цікавий матеріал для подальших наукових досліджень. Підтримав пропозицію щодо присудження Премії Костю Степану.

УХВАЛИЛИ:

Шляхом відкритого голосування присудити премію імені Івана Франка у галузі інформаційної діяльності в номінації **«За кращу наукову роботу в інформаційній сфері» Костю Степану** за роботу «Антиукраїнський Голодомор 1932-1933 років: причини і наслідки, уроки і медійний дискурс» (за – 6 голосів, проти – 0, утримались – 0).

Наприкінці засідання Наливайко О. поінформував, що за ініціативи Віцепрем'єр-міністра з гуманітарної політики України – Міністра культури Тетяни Бережної Держкомтелерадіо спільно з Міністерством культури України наразі переглядає положення про премії та склади Комітетів для засідань у наступні роки. Серед іншого, планується внесення відповідних змін щодо зменшення в складах Комітетів представників центральних органів виконавчої влади на користь представників галузевих громадських організацій та журналістської спільноти.

Голова Комітету з премії
імені Івана Франка у галузі
інформаційної діяльності,
Голова Держкомтелерадіо



Олег НАЛИВАЙКО